

hi100rky

Sny a saleziánska rodina

Sny sprevádzajú ľudí od ich počiatku a každý sen je tak trochu záhada. Vo sne sa zvyknú pospájať obrazy, slovo, hudba, vystupujú v ňom hrdinovia i kriminálnici. Vytvára sa akási virtuálna realita a človek sa s ňou musí vyrovnávať. Veriť jej či neveriť? Veď hladnému sa vraj o chlebe sníva.

Máme sny v spánku, sny v driemotách, ale je aj vedomé snívanie. Trebárs o budúcnosti. Podobá sa to trochu na hru s bublifukom. Fúkneš do mydlovej vody a vytvorí sa kopa krásnych bublín. Niektoré puknú ihneď, ale niektoré vydržia dlho. A prinesú radosť a úžas.

Tie sny, ktorých sa ujme Pán, vydržia dokiaľ treba. A ak aj zmiznú, láskavý pohľad Nebeského Otca velí: Opäť fúkni! A potom to treba s odvahou urobiť.

Teológia snívania

Aj **Boh má „sen“**. Sníva o tom, akí nádherní môžeme byť. Jeho sen sa volá Božia vôľa. Aj Biblia nám prináša správy o mnohých snoch a v každom z nich sa deje čosi veľké.

Patriarcha **Jakub** vo sne videl rebrík a anjelov, ako vystupujú hore dole. A od Boha počul, že ho neopustí a pripraví mu skvelú budúcnosť.

Jozef Egyptský tiež sníval a dostal aj dar vykladať sny. Raz sa faraónovi snívalo o tučných a chudých kravách. Tie chudé zožrali tlsté a on mu to dokázal vysvetliť. Po úrodných rokoch prišli neúrodné, ale vďaka Jozefovmu výkladu sna boli na to Egypťania pripravení a zachránilo sa veľa ľudí.

Svätý Jozef mal sen o Panne Márii a malom Ježiškovi. A dobre urobil, že konal podľa toho, čo vo sne počul. Zachránil si manželstvo a ocitol sa v dejinách na dobrej strane.

Medzi veľkých snívačov patrila aj **don Bosco**. I keď jeho sny boli zvláštne, ba išlo skôr o akési videnia či vízie. A mal ich počas celého života. No jeden z nich patrí ku saleziánskej literárnej klasike.

Sen ako saleziánsky uholný kameň

Sen Janka Bosca z deviatich rokov pozná každý člen saleziánskej rodiny. Patrí to k základnej saleziánskej abecede. Ale predsa si niečo o ňom povedzme:

Jankovi sa prisnilo, že je na dvore uprostred chlapcov a tí nadávajú, kľajú, bijú sa... Vbehne medzi nich a situáciu rieši ručne stručne. Vtom sa mu do cesty postaví vznešený mladík (Ježiš) a povie mu, že bitkou to nepôjde. Nech ich polepšenie skúsi dobrotou a láskavosťou. To je pekné, ale Jankova skúsenosť vravela, že buchnátni by to išlo ihneď... Zarazený zbedáka, že na to nemá. A zisťuje totožnosť chlapíka, ktorí mu tak čudne radí. Bol to Ježiš, ktorý mu

ponúka Učiteľku. Tá ho všetko potrebné naučí. Objavila sa krásna Pani, švihla plášťom a chlapci sa ukázali akí vnútri sú – ako zvery. Švihla ešte raz a stali sa z nich barančeky. Povzbudila Janka a dodala, nech je pokorný, statočný a silný. A že časom všetko pochopí.

Sen sa Jankovi po čase zopakoval a pribudli aj ďalšie. Hovorí sa, že saleziánska spoločnosť **sa zrodila zo snov**. A je to pravda. Po don Boscovi pokračoval v snívaní don Rua – ako upevniť rodiacu sa saleziánsku kongregáciu, snívajú ďalší a ďalší saleziáni a priaznivci saleziánskeho diela, takže **dnes vlastne máme to, čo sme si vysnívali...**

Slovenskí saleziánski snívači

Snívajú sa aj na Slovensku. K veľkým **slovenským saleziánskym snívačom** zaraďujeme dona Vagáča, Sersena, Bokora, Valábka, Hlubíka, Zemana, Macáka a ďalších a ďalších. Až úloha „snívať“ prišla k tebe. Áno, aj dnes máme v saleziánskej rodine veľa snilkov, spáčov i snívačov... :-) Sto rokov, počas ktorých pôsobili saleziáni na Slovensku je príležitosť ohodnotiť sny našich predchodcov. Inšpirujme sa nimi, ale snívajme aj dopredu. Máme na to tento **jubilejný saleziánsky čas**.

Je to veľmi dôležité, lebo ak by sme prestali snívať, myseľ klesne k prízemným veciam a zachváti nás sen o plných hrncoch – o konzume. A vtedy by sme už dosnívali. A ozaj, teológiu sna môžeme zavrieť hlboko pravdivými slovami: *Ak chceš uskutočniť svoje sny – zobuď sa!* To urobil aj Janko Bosco. Zobudiť sa mu po sne pomohli aj ironické poznámky brata i okolia. Ale on to nevzdal a sníval ďalej. A to: *Časom všetko pochopíš*, sa stalo.

Počas omše, v kostole Božského srdca v Ríme, sa don Bosco už ako starček rozplakal a nie a nie prestať. Keď sa ako tak upokojil, na otázku, čo ho tak dojalo povedal: *Teraz som všetko pochopil*. Celý svoj život sa mu premietol pred očami a bol dojatý ako sa sen z deviatich rokov naplnil.

Sen a realita

Sen prvých saleziánov vpadol do reality, ktorá bola na našom území na konci 19. storočia asi takáto: V revolučných udalostiach v roku 1848 sa Rakúska monarchia otriasla v základoch, národy sa hlásili k slovu a túžili po slobode, ale nakoniec to monarchia ustála.

V roku 1867 došlo k Rakúsko-uhorskému vyrovnaniu. V praxi to znamenalo, že vznikla únia dvoch štátov: Rakúska a Uhorska. Nuž a v Uhorsku nastalo pomaďarčovanie. Oficiálne bol jeden – maďarský národ a ostatné národy ako Chorváti, Slováci, Srbi, Slovinci a ďalší boli etnickou skupinou. Úradnými jazykmi boli nemčina, maďarčina a latinčina.

I keď vedecko-technická revolúcia naberala na sile a továrne sa začínajú budovať aj tam, kde doposiaľ boli ošipárne, na Slovensku to malo časový posun. Naši predkovia okopávali zem, sadili zemiačky a prežívali ako mohli. Ktosi to vystihol slovami: *Bola láska bola, dokiaľ švábka bola. Ale keď sa minula, zostala len Rysuľa*.

Saleziánsky sen v našich končinách

Cirkev hrala na našom území vždy veľmi dôležitú úlohu. Vo všetkých oblastiach. Farár – učiteľ – richtár mali na dedine veľmi silné vyjednávacie pozície. Inteligencie veľa nebolo, no inteligentných ľudí bolo dosť.

Kto preniesol saleziánsky sen do našich končín? Prvé kontakty dona Bosca so Slovenskom sa odohrávali ešte počas jeho života. Dôkazom toho je aj don Boscov list z roku 1886 napísaný dosiaľ neznámemu dobrodincovi zo Slovenska. Na dona Bosca sa obrátili i diecézni kňazi. Jeden z nich Ján Boll (1860 – 1934), duchovný otec z Budmeríc ochorel a hľadal pomoc, kde sa len dalo. A tu sa dozvedá, že existuje don Bosco, kňaz svätej povesti, ktorý by vedel pomôcť. Píše mu a ten mu odpovedá.

Ale aj ženské pokolenie sa číní. Grófká Mária Henrieta Choteková (1863 – 1946), veľká pestovateľka ruží v Dolnej Krupej, mala informácie z celej Európy a o láskavom kňazovi, ktorý vychováva mládež novým spôsobom, sa dopočula z viedenského cisárskeho dvora. Mala tam totiž blízku rodinu. Podporuje saleziánov ako sa len dá.

Nuž a potom začali snívať aj slovenskí mladíci. A to už bola riadna sila, ktorá ich priviedla až do Turína. O tom však až nabadúce.